

Аналітична довідка
щодо результатів дослідження використання технологій
дистанційного навчання у закладах професійної (професійно-технічної)
освіти у Сумській області під час карантину

Навчально-методичним центром професійно-технічної освіти у Сумській області у період з 13 до 17 квітня 2020 року проведено online-опитування педагогічних працівників області щодо використання технологій дистанційного навчання.

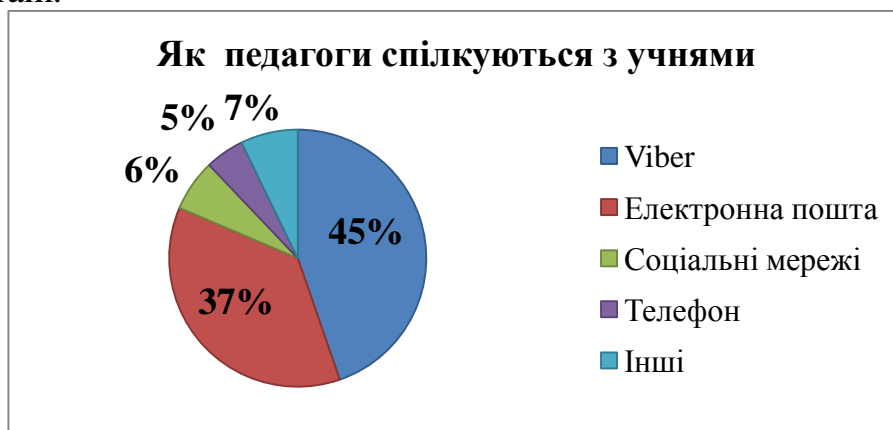
Мета дослідження – визначити рівень використання технологій дистанційного навчання педагогами області.

Завдання:

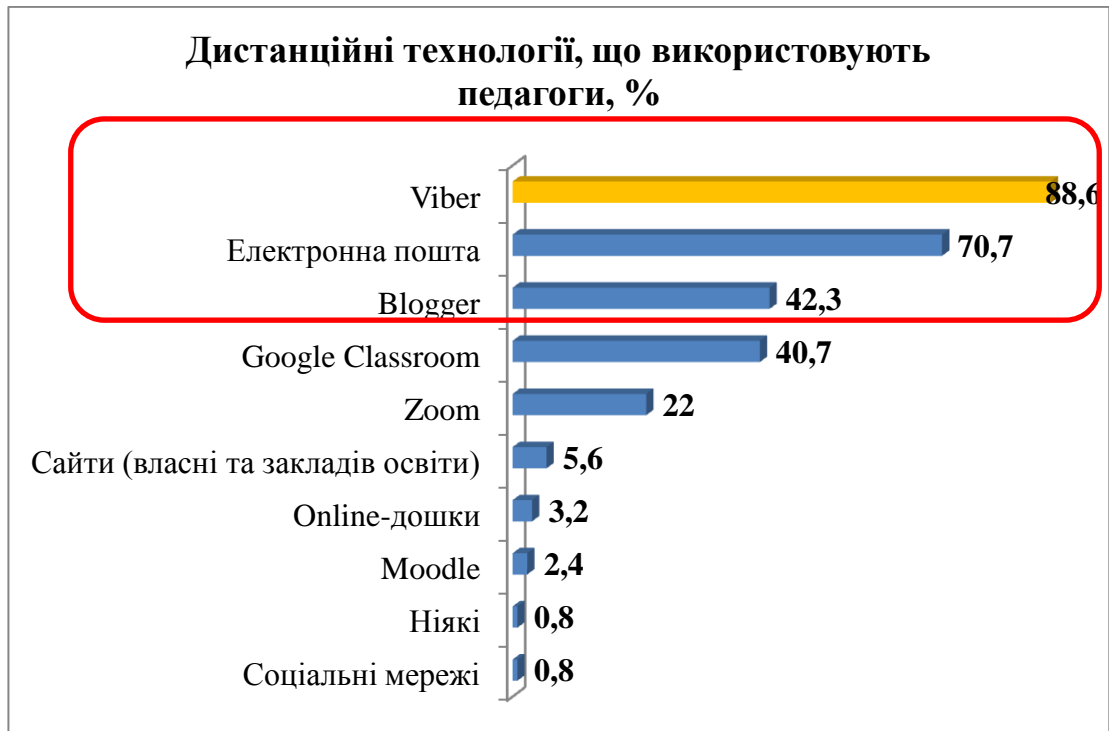
- 1) визначити основні платформи, Інтернет-ресурси, які використовуються педагогами для здійснення спілкування з учнями, викладання навчального матеріалу, контролю знань, самоосвіти;
- 2) оцінити рівень готовності педагогів до дистанційного навчання та визначити основні фактори (проблеми), які знижують його;
- 3) розробити комплекс заходів щодо підвищення готовності педагогів до дистанційного навчання.

В опитуванні взяли участь 123 педагогічних працівника з 17 закладів професійної (професійно-технічної) освіти у Сумській області (Шосткинське вище професійне училище, Конотопське вище професійне училище, Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну, Сумський хіміко-технологічний центр ПТО, Свеський професійний аграрний ліцей, Реутинський професійний аграрний ліцей, Сумське міжрегіональне вище професійне училище, Білопільське вище професійне училище, Глухівське вище професійне училище, Кролевецьке вище професійне училище, Зноб-Новгородський професійний аграрний ліцей, Шосткинський центр ПТО, Сумський центр професійно-технічної освіти, Синівський професійний аграрний ліцей, Сумський центр професійно-технічної освіти з дизайну та сфери послуг, Лебединське вище професійне училище лісового господарства, Сумське ВПУ будівництва та автотранспорту).

Усі опитані педагоги спілкуються з учнями під час карантину. Найбільш популярними можна вважати такі комунікаційні канали як Viber, електронна пошта, соціальні мережі, телефон. Серед інших варто відмітити Telegram.

За результатами опитування найбільша кількість учасників анкетування обрали для себе такі технології для розміщення навчальних матеріалів як Viber (88,6%), електронна пошта (70,7%), blogger (42,3%), рідше використовують додаток Google Classroom (40,7%), Zoom (22%), дуже рідко – вебсайти (у т. ч. власні) (5,6%), online-дошки (3,2%), платформу для дистанційного навчання Moodle (2,4%), соціальні мережі (0,8%).

У той же час більшість опитаних педагогів зазначають, що обрані ними дистанційні технології лише частково дозволяють здійснювати якісне дистанційне навчання (65,9%), або ж не дозволяють зовсім (0,8%). Лише третина опитаних (33,3%) задоволені обраними технологіями дистанційного навчання і вважають, що якісно подають навчальний матеріал та здійснюють контроль.

Під час проведення дистанційних занять учасники моніторингу зазначили, що використовують значну кількість ІТ-інструментів. Загалом їх можна об'єднати у групи:

1. Відеохостинги (найчастіше You Tube).
2. Сервіси для створення інтерактивних вправ (найчастіше LearningApps).
3. Електронні підручники.
4. Програми MS Office.
5. Вебсайти з навчальними матеріалами (На урок <https://naurok.ua/>, ЗНО онлайн <https://zno.osvita.ua/>, Доступна освіта <https://dostupnaosvita.com.ua/> тощо).
6. Програми для відеозв'язку (найчастіше Viber, Zoom).
7. Додатки Google (Диск, Документи, Презентації тощо).
8. Конструктори online-дошок.

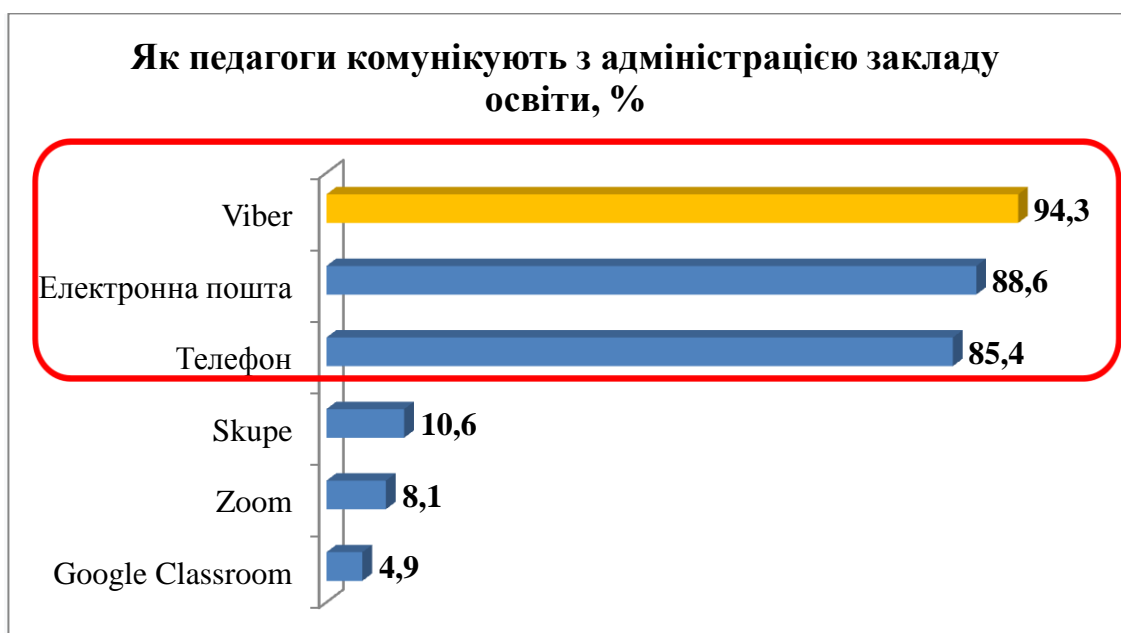
Опитування показало, що множина ІТ-інструментів (додатків, програм), що використовують педагоги для створення завдань з контролю

знань, рефлексії містить Google Форми, Online Test Pad, на урок, LearningApps, Microsoft Office 365, MS PowerPoint, MS Word, Wordart, Майстер-Тест, «хмарні» додатки Google, Classtime, Moodle, Scratch, liveworksheets, Nearpod, Kahoot, Testmoz, інтерактивні online-тести «На урок» тощо. Найчастіше використовуються MS Word, Google Форми та LearningApps.

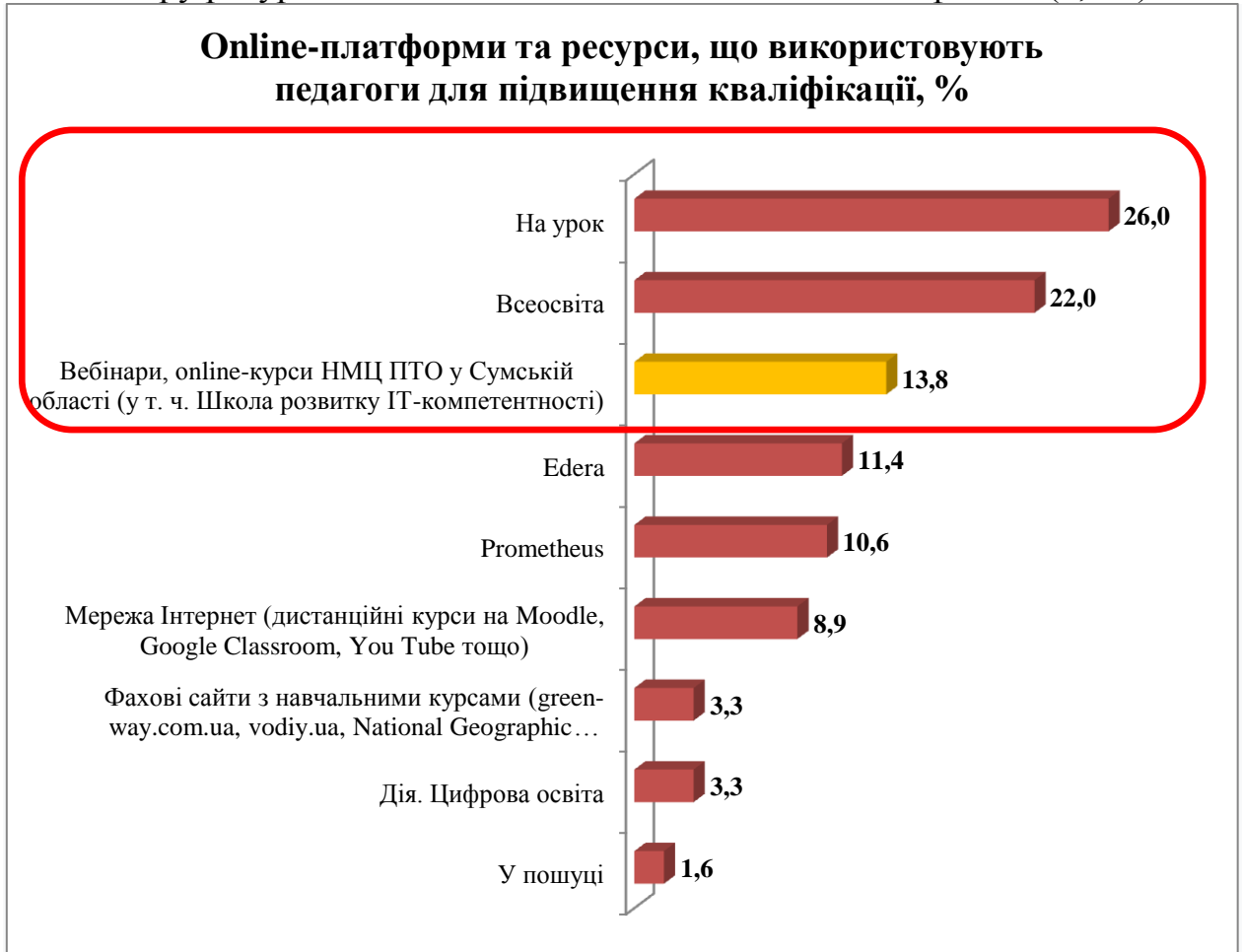
За результатами опитування більшість педагогів оцінюють власну готовність працювати в умовах дистанційного навчання середньо (45%) або достатньо (41%); лише 10% опитаних – високо. Тобто, не зважаючи на наявну базу теоретичних знань та практичних навиків, більшість педагогів має певні проблеми з викладанням у дистанційних умовах.

Як показало дослідження, більшість педагогів контактує з адміністрацією через такі канали: Viber (94,3%), електронна пошта (88,6%), телефон (85,4%). Також використовуються Skype, Zoom, Google Classroom.

За результатами дослідження у трійку лідерів - online-платформ та ресурсів, що використовують педагоги області для самоосвіти входять: На урок (використовують 26% опитаних), Всеосвіта (22%), вебінари, online-курси НМЦ ПТО у Сумській області (у т. ч. Школа розвитку ІТ-компетентності) (13,8%). Незначна частка педагогів ще знаходиться на стадії вибору ресурсів для самоосвіти та підвищення кваліфікації (1,6%).

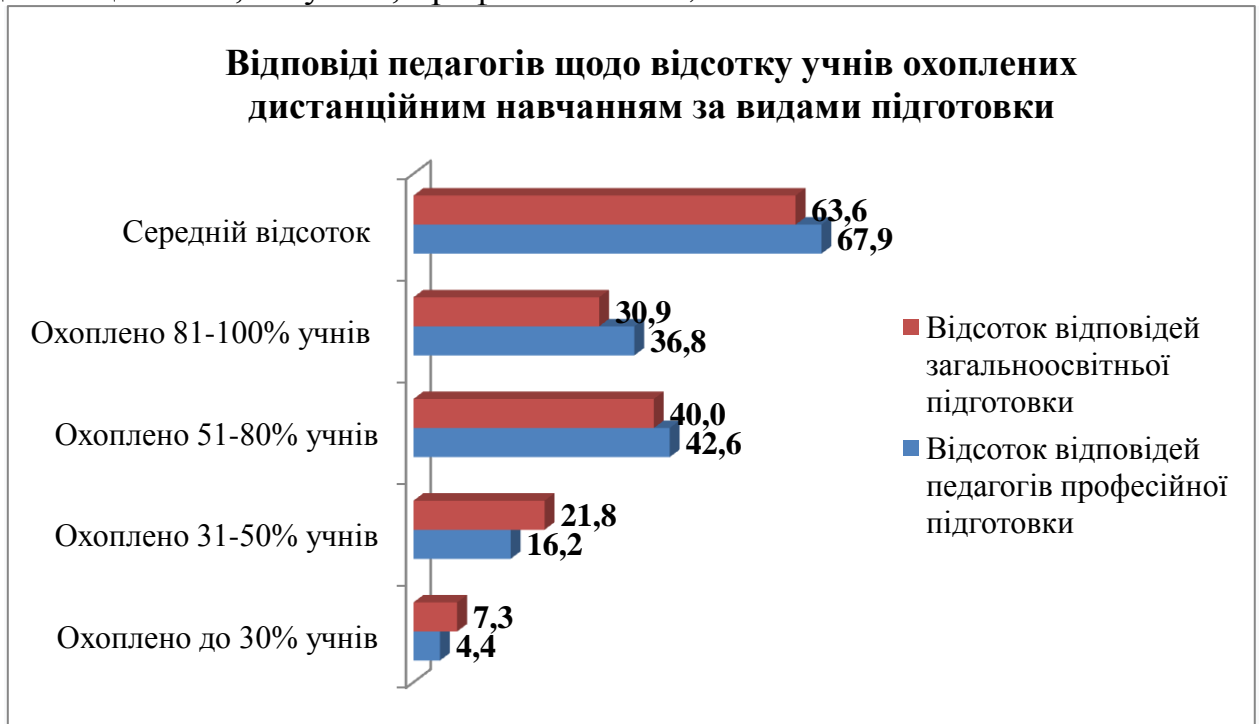

За результатами дослідження близько 66% учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти охоплено дистанційним навчанням.

67% учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти охоплено дистанційним навчанням

За видами підготовки відсоток учнів охоплених дистанційним навчанням відрізняється: предмети загальноосвітньої підготовки вивчають дистанційно 63,6% учнів, професійної – 67,9%.

Дослідження показало, що основними труднощами, з якими стикаються педагоги під час здійснення дистанційного навчання є неможливість повністю контролювати рівень засвоєння учнями навчального матеріалу (зазначили 65,9% опитаних), проблеми зв'язку з учнями (60,2%), зниження відповідального ставлення учнів до навчання (58,5%).

Маємо такі основні висновки:

1. Усі, без винятку, опитані педагоги спілкуються з учнями під час карантину через такі комунікаційні канали як Viber (45% опитаних), електронна пошта (37%), соціальні мережі (6%), телефон (5%). Контакти ж з адміністрацією закладу здебільшого відбуваються через Viber (зазначили 94,3%), електронну пошту (88,6%), телефон (85,4%).

2. Найбільша кількість педагогів області обрали такі технології для розміщення навчальних матеріалів як Viber (88,6%), електронна пошта (70,7%), blogger (42,3%). Проте більшість зазначає, що обрані технології лише частково дозволяють здійснювати якісне дистанційне навчання (66% опитаних).

3. 90% педагогів вважають, що не в повній мірі готові працювати в режимі дистанційного навчання.

4. Педагоги для проведення дистанційних занять здебільшого використовують ІТ-інструменти, які можна об'єднати у групи: відеохостинги, вебсайти з навчальними матеріалами, програми MS Office або додатки Google, електронні підручники тощо. Для контролю знань учнів найчастіше використовуються MS Word, Google Форми та LearningApps.

5. Дистанційним навчанням охоплено близько 66% учнів (предмети загальноосвітньої підготовки - близько 63,6% учнів, професійної – близько 67,9%).

6. Основними **труднощами**, з якими стикаються педагоги під час здійснення дистанційного навчання є неможливість повністю контролювати рівень засвоєння учнями навчального матеріалу, а також неможливість вчасно зв'язатись з учнями.

7. Свій фаховий рівень під час карантину педагоги підвищують за допомогою таких інформаційних ресурсів: На урок (26% опитаних), Всеосвіта (22%), вебінари, online-курси НМЦ ПТО у Сумській області (у т. ч. Школа розвитку ІТ-компетентності) (13,8%).

Зважаючи на результати дослідження вважаємо за потрібне розробити комплекс заходів щодо підвищення готовності педагогів до дистанційного навчання, який включатиме:

1. Продовження навчальної діяльності в рамках Школи розвитку ІТ-компетентності. Розроблення навчальних програм.

2. Формування переліку платформ та ресурсів з питань ефективного використання технологій дистанційного навчання для самоосвіти педагогів з активними посиланнями.

3. Запуск інформаційно-методичного порталу НМЦ ПТО у Сумській області

4. Проведення опитування учнів із даного питання та здійснення порівняння результатів.

**Директор НМЦ ПТО
у Сумській області**

Наталія САМОЙЛЕНКО